

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра фізичного виховання і спортивної медицини

ЗАТВЕРДЖУЮ

Г.в.о. першого проректора з науково-педагогічної роботи
доц. І.І. Солонинко

_____ 2022 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

дисципліни

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА СПОРТИВНА МЕДИЦИНА

(назва навчальної дисципліни)

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медицина»

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
ф.в. виховання і спортивної медицини
Протокол № 15
від "19" квітня 2022 р.
Завідувач кафедри
К.В. Криворучко

Затверджено
профільною методичною комісією
з предметних дисциплін
Протокол № 2
від "05" 05 2022 р.
Голова профільної методичної
комісії _____

Львів - 2022

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: к.мед.н., доцент Магльована Г.М, під загальною редакцією завідувача кафедри фізичного виховання та спортивної медицини к.біол.н., доцента Кунинець О.Б.

РЕЦЕНЗЕНТИ: Дутка Роман Ярославович д.мед.н., професор, завідувач кафедри пропедевтики внутрішньої медицини №1 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького; Бичков Микола Анатолійович д.мед.н., професор, професор кафедри терапії №1 і медичної діагностики ФПДО Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького

ВСТУП

Робоча навчальна програма дисципліни

ОК 31 “Фізична реабілітація та спортивна медицина” складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) другого (магістерського) рівня

галузі знань 22 «Охорона Здоров'я»

спеціальності 222 «Медицина»

освітньої програми магістр медицини

Опис навчальної дисципліни (анотація). Фізична реабілітація та спортивна медицина як навчальна дисципліна базується на вивченні студентами анатомії людини, фізіології, патофізіології, пропедевтики внутрішньої медицини; забезпечує послідовність та взаємозв'язок з медициною, хірургією, травматологією і ортопедією, неврологією, педіатрією, акушерством і гінекологією та іншими предметами навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь, застосування знань з фізичної реабілітації та спортивної медицини в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності; навчає ефективно та своєчасно використовувати засоби фізичної реабілітації в комплексному відновному лікуванні хворих; забезпечує попередження передпатологічних та патологічних станів, що виникають при нераціональному застосуванні фізичних вправ; навчає застосовувати індивідуальні рекреаційно-оздоровчі режими рухової активності.

На сучасному етапі дисципліна «Фізична реабілітація та спортивна медицина» набуває все більшого значення для якісної всебічної підготовки майбутніх лікарів. Особливо з питань, що стосуються використання засобів фізичної культури і фізичної реабілітації для швидкого відновлення здоров'я, збереження якості життя та профілактики або ліквідації різних ускладнень у хворих. Комітет експертів ВООЗ визначив, що метою реабілітації є запобігання інвалідності під час лікування захворювань і допомога хворому у досягненні максимальної фізичної, психічної, професійної, соціальної та економічної повноцінності, на яку він буде здатний в межах існуючого захворювання.

Провідним засобом фізичної реабілітації є лікувальна фізична культура (ЛФК). ЛФК – найбільш активна, цілеспрямована і дієва складова реабілітаційних і профілактичних заходів, яка не має рівноцінних аналогів за своїм природно-біологічним впливом і тому відіграє головну роль серед засобів не медикаментозного відновного лікування. Недооцінка і недостатнє або несвоєчасне застосування засобів фізичної реабілітації в комплексному лікуванні хворих часто призводить до суттєвого збільшення термінів їх одужання, виникнення важких ускладнень, і, навіть, до стійкої втрати працездатності. ЛФК й інші фізичні чинники повинні бути не додатковими засобами, а невід'ємною складовою комплексного лікування протягом усіх періодів реабілітації. Дуже важливим є раннє, своєчасне призначення засобів фізичної реабілітації, особливо при захворюваннях серцево-судиної, дихальної, травної, ендокринної, нервової систем, а також після травм, оперативних втручань, в педіатрії, акушерстві та гінекології. Особливої уваги заслуговує призначення спеціальних фізичних вправ під час консервативного лікування, а також на етапах до- та післяопераційного втручання, які вибірково поєднуються із загальнозміцнюючими і дихальними вправами, засобами загартування та преформованими фізичними чинниками з урахуванням: клінічного перебігу захворювання (фази, стадії, ступеню функціональних розладів), супутньої патології, а також з урахуванням індивідуальних особливостей організму (віку, статі, функціональних здібностей основних систем життєзабезпечення, рівня фізичної підготовленості та толерантності до фізичних навантажень, стану захисних систем) на різних етапах фізичної реабілітації; Не менш важливим є використання засобів фізичної культури і реабілітації для профілактики або функціонального лікування захворювань, особливо це стосується порушень постави, сколіозу, остеохондрозу хребта, варикозного розширення вен нижніх кінцівок, захворювань системи кровообігу, органів дихання та іншої патології. Отже, якісна підготовка

лікаря неможлива без досконалого оволодіння основами фізичної реабілітації і спортивної медицини.

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних			
		Лекцій (год.)	Практичних занять (год.)		
Назва дисципліни: Фізична реабілітація та спортивна медицина	2,5 кредита / 75 год.	8	30	37	IV курс (7-8 семестр) Залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фізична реабілітація та спортивна медицина» є науково обґрунтоване нормування фізичної активності в комплексному лікуванні захворювань, профілактиці їх загострень і ускладнень, відновленні належної якості життя хворої людини. Також предметом вивчення «Фізичної реабілітації та спортивної медицини» є: морфо-функціональний відбір для занять тим чи іншим видом спорту відповідно до генотипно і фенотипно зумовлених можливостей індивідууму; забезпечення якісного поглибленого диспансерного обстеження, включаючи допуск до змагань на підставі оцінки стану здоров'я; впровадження сучасних методів діагностики в систему медичного моніторингу за спортсменами; підвищення рівня та якості медичного забезпечення шляхом створення уніфікованої програми медичного забезпечення спортсменів вищої кваліфікації на всіх рівнях спортивної діяльності, включаючи тренування і змагання; створення єдиної стандартної системи збору та аналізу результатів обстеження спортсменів з дотриманням принципу конфіденційності; профілактика і лікування захворювань і травм спортсменів в процесі їх професійної діяльності; розробка сучасних методів ранньої діагностики і лікування перенапруження; контроль за функціональним станом спортсменів в умовах обраної спортивної діяльності; корекція функціонального стану і після навантажувального відновлення спортсменів; впровадження сучасних методів досліджень у спеціалізовані види діяльності спортсменів, що дозволяють кількісно оцінювати функціональні можливості організму; оптимізація біомеханічних досліджень, спрямованих на підвищення спортивних досягнень; контроль за застосуванням у спорті лікарських препаратів.

Міждисциплінарні зв'язки: Фізична реабілітація та спортивна медицина, як навчальна дисципліна базується на вивченні студентами анатомії та фізіології людини, медичної біології, біологічної хімії, пропедевтики внутрішньої медицини, ряду профільних дисциплін, таких як терапія, хірургія, травматологія, педіатрія, фізичне виховання що інтегрується з цими дисциплінами; закладає основи нормування фізичної активності в комплексному лікуванні захворювань, профілактиці їх загострень і ускладнень, відновленні належної якості життя хворої людини поліпшення рівня життя та профілактики порушення функцій в процесі життєдіяльності; забезпечує впровадження сучасних методів діагностики в систему медичного моніторингу за спортсменами, розробку сучасних методів ранньої діагностики і лікування перенапруження; контроль за функціональним станом спортсменів в умовах обраної спортивної діяльності, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосувати знання з фізичної реабілітації та спортивної медицини в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни:

1.1. Метою навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про можливості, форми і методи медичного контролю для вирішення питань допуску до занять фізичними вправами, визначення оптимальних фізичних навантажень та оцінки їх ефективності, а при вивченні фізичної реабілітації навчитися використовувати засоби фізичної реабілітації й інші фізичні чинники для раннього повернення хворих та інвалідів до побутових і трудових процесів, а також для попередження, або нівелювання ускладнень патологічного процесу.

Кінцева мета навчальної дисципліни «Фізична реабілітація та спортивна медицина» вищих медичних навчальних закладів впливає із мети освітньої та професійної підготовки випускників вищого медичного навчального закладу та визначається змістом теоретичних знань, методичної підготовки, практичних умінь і навичок, якими повинен оволодіти лікар-спеціаліст.

Студент оволодіває обов'язковими практичними навичками:

1. Знати про спортивну медицину, розуміти її мету та основні завдання .
2. Оволодіти методикою комплексного лікарського обстеження, включаючи дослідження та оцінку фізичного розвитку, функціональних здібностей організму та стану здоров'я людини.
3. Аналізувати дані обстеження та формувати лікарський висновок вирішувати питання допуску до занять спортом, здійснювати розподіл на медичні групи.
4. Давати рекомендації щодо вибору найбільш оптимального виду занять фізичними вправами, рекреаційно-оздоровчих та тренувальних рухових режимів в залежності від фізичного стану.
5. Виявляти зовнішні ознаки різних ступенів стомлення при виконанні фізичних вправ.
6. Знати причини виникнення передпатологічних та патологічних станів, а також фактори ризику раптової смерті при нераціональних заняттях фізичною культурою та спортом.
7. Давати рекомендації щодо медико-біологічних й інших засобів профілактики перевтомлення та відновлення фізичної працездатності при оздоровчому та спортивному тренуванні.
8. Тракувати поняття «реабілітація». Знати мету, завдання, основні засоби та методичні принципи.
9. Знати визначення та особливості методу лікувальної фізкультури(ЛФК) , як основного засобу ФР, пояснювати механізми лікувальної дії фізичних вправ та масажу на організм, розуміти основні принципи підбору та дозування фізичних навантажень.
10. Аналізувати покази та протипокази до застосування засобів ФР у хворих різноманітного профілю.
11. Знати основні завдання, особливості окремих методик ЛФК та спеціальні вправи при патології внутрішніх органів, захворюваннях і ушкодженнях нервової системи, травмах і захворюваннях опорно-рухового апарату, при оперативних втручаннях, а також в акушерсько-гінєкологічній практиці та педіатрії.
12. Здійснювати вибір найбільш ефективних засобів ФР з урахуванням клінічного перебігу захворювань (фази, стадії, ступеня функціональних розладів), супутньої патології, а також відповідно до індивідуальних особливостей організму: віку, статі, функціональних здібностей, рівня фізичної підготовленості та толерантності до фізичних навантажень.
13. Вміти надавати хворим різноманітного профілю рекомендацій щодо самостійних занять фізичними вправами за вказівкою лікаря, з поясненням особливостей самоконтролю під час занять.
14. Вміти оцінювати ефективність застосування засобів фізичної реабілітації в процесі відновного лікування.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни:

Для досягнення мети фізичного виховання студентів передбачається комплексне вирішення наступних задач:

1. Визначати ключові поняття фізичної реабілітації і спортивної медицини, як клінічної дисципліни.
2. Вміти аналізувати і прогнозувати вплив фізичних навантажень на організм людини за даними медичного контролю та призначати рухові режими і засоби фізичної реабілітації відповідно до стану здоров'я, характеру функціональних розладів, функціональних здібностей організму та толерантності до фізичних навантажень.
3. Вибирати і застосовувати методи фізичної реабілітації в комплексному лікуванні хворих різноманітного профілю для більш швидкого відновлення здоров'я, збереженні якості життя та попередження або ліквідації наслідків патологічного процесу.
4. Вміти оцінювати ефективність застосування засобів фізичної реабілітації.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

- *інтегральні:* Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- *Загальні компетентності спеціальності (ЗК):*

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
- ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- *фахові компетентності спеціальності (ФК):*

- ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
- ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
- ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та

профілактиці захворювань.

ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.

ФК 9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.

ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК 15. Здатність до проведення експертизи працездатності.

ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

ФК 21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність (Класифікація компетентностей за НРК)	Знання	Уміння/	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.					
Загальні компетентності					
ЗК1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ЗК 2.	Здатність вчитися і оволодівати	Спеціалізовані концептуальні знання, що	Здатність розв'язувати проблеми у	Використання іноземних мов у професійній	Здатність продовжувати навчання з

	сучасними знаннями.	включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	діяльності	високим ступенем автономії
ЗК 3.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ЗК 4.	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Використання іноземних мов у професійній діяльності	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ЗК 5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності		Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів

			ності		
ЗК 6.	Здатність приймати обґрунтоване рішення.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ЗК 7.	Здатність працювати в команді.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ЗК 8.	Навички міжособистісної взаємодії	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ЗК 10	Здатність використовувати інфор-	Критичне осмислення проблем у галузі	Здатність розв'язувати проблеми у	Використання іноземних мов у професійній	Здатність продовжувати навчання з

	маційні і комунікаційні технології.	та на межі галузей знань	нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	діяльності	високим ступенем автономії
ЗК 11	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Використання іноземних мов у професійній діяльності	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ЗК 12	Визначеність і наполягливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності		Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
ЗК 13	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів

			процедур		
ЗК 14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
ЗК 15	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми ру-	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії

	хової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.				
- фахові компетентності спеціальності (ФК):					
ФК1.	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Використання іноземних мов у професійній діяльності	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ФК 2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності		Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ФК 3.	Здатність до встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням		Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів

			аспектів соціальної та етичної відповідальності		
ФК 4.	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ФК 5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань у пацієнтів різного віку.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ФК 6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ФК 7.	Здатність до діагностування невідкладних станів.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або

			середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ФК 8.	Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ФК 9.	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ФК 10	Здатність до виконання медичних маніпуляцій	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб,	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових

		основою для оригінального мислення та проведення досліджень	інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	які навчаються	стратегічних підходів
ФК 11.	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ФК 15.	Здатність до проведення експертизи працездатності	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ФК 16.	Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів

			нових знань та процедур		
ФК 21.	Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Використання іноземних мов у професійній діяльності	Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів
ФК 24.	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів
ФК 25.	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	Критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах	Використання іноземних мов у професійній діяльності	Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Розподіл результатів навчання за видами навчальної діяльності

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання	Найменування навчальних дисциплін, практик
ЗК 1 – 8, 10-15 ФК 1 –11, 15, 16, 21, 24 , 25.	ПРН 1 –10, 14, 17, 18 21, 22, 24 , 25, 26, 27, 28	Фізична реабілітація та спортивна медицина

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

- ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
- ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
- ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.
- ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
- ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
- ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря- керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
- ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
- ПРН 9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
- ПРН 10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
- ПРН 14. Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
- ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
- ПРН 18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.
- ПРН 21. Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших

джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН 22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

ПРН 24. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 26. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.

ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.

ПРН 28. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

У результаті вивчення дисципліни «Педіатрія» студент повинен:

I. Оволодіти сучасними знаннями щодо:

- основних закономірностей фізичного та нервово-психічного розвитку дітей різних вікових груп;
- клінічного значення вікових анатомо-фізіологічних особливостей дитячого організму; – правил та послідовності проведення розпитування і огляду хворого;
- семіотики синдромів ураження різних систем та найбільш поширених захворювань дитячого організму – принципів раціонального вигодовування та харчування здорових дітей раннього віку;
- правил харчування дітей старших одного року.

II. Вміти застосовувати знання у практичних ситуаціях:

1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячих хвороб.

2. Робити висновок про стан фізіологічних функцій організму дитини, його систем та органів:

– визначати основні показники діяльності серцево-судинної та дихальної систем (пульсу, артеріального тиску, дихання).

3. Демонструвати володіння навичками клінічного та параклінічного обстеження дітей різного віку:

- демонструвати проведення антропометричних вимірювань дітей та робити висновок про фізичний;
- демонструвати оцінювання психомоторного розвитку дітей різного віку;
- аналізувати вікові особливості функцій організму;
- демонструвати проведення клінічного обстеження різних органів та систем у здорових і хворих дітей;
- аналізувати результати інструментальних, лабораторних методів дослідження різних органів та систем у здорових і хворих дітей; – інтерпретувати стан систем організму дитини.

4. Демонструвати вміння скласти добовий раціон харчування для здорових дітей різного віку:

- розраховувати та складати добовий раціон харчування для дітей раннього віку;
- коректувати раціон харчування дітей старших одного року.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 75 години (30 годин практичних занять, 8 години лекцій, 37 годин самостійної роботи студентів) 3 кредитів ЄКТС.

3. Структура навчальної дисципліни «Фізична реабілітація та спортивна медицина»

Тема	Лекції	заняття Практичні	СРС	Інд. Робота
Тема 1. Комплексне лікарське обстеження осіб, що займаються фізичною культурою та спортом. Дослідження та оцінка фізичного розвитку людини .	1	2	37	-
Тема 2. Дослідження та оцінка функціонального стану організму за допомогою функціональних проб. Лікарський висновок.	0	2		-
Тема 3. Визначення та оцінка фізичної працездатності, аеробної продуктивності та толерантності до фізичних навантажень.	1	2		-
Тема 4. Передпатологічні та патологічні стани при нераціональних заняттях фізичними вправами.	0	2		-
Тема 5. Засоби відновлення та стимуляції під час оздоровчих та спортивних тренувань.	0	2		-
Тема 6. Загальні основи фізичної реабілітації. Психологічна реабілітація та соціальна робота з особами, які стали інвалідами під час проходження військової служби та іншими особами, які постраждали під час військових дій.	1	4		-
Тема 7. Основи лікувального масажу.	0	2		
Тема 8. Фізична реабілітація в клініці внутрішніх хвороб.	1	4		-
Тема 9. Фізична реабілітація при захворюваннях та травмах нервової системи.	1	2		
Тема 10. Фізична реабілітація в хірургії, травматології та ортопедії.	1	4		
Тема 11. Особливості застосування засобів фізичної реабілітації в акушерстві та гінекології.	1	2		
Тема 12. Особливості фізичного виховання немовлят. Фізична реабілітація хворих дітей раннього віку.	1	2		
Усього годин 75 / 2,5 кредитів ECTS	8	30	37	-
Підсумковий контроль				Залік

4. Тематичний план лекцій

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Сучасні уявлення про спортивну медицину і фізичну реабілітацію. Дослідження та оцінка фізичного розвитку та функціональних здібностей організму.	1
2.	Фізична працездатність та її зв'язок з показниками здоров'я.	1

3.	Загальні основи фізичної реабілітації. ЛФК, як основний засіб ФР.	1
4.	Фізична реабілітація в клініці внутрішніх хвороб.	1
5.	Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах нервової системи.	1
6.	Фізична реабілітація в хірургії, травматології та ортопедії.	1
7.	Фізична реабілітація в акушерсько-гінекологічній практиці.	1
8.	Особливості фізичного виховання немовлят. Фізична реабілітація хворих дітей раннього віку.	1
	Разом годин:	8

5. Теми практичних занять

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Комплексне лікарське обстеження осіб, що займаються фізичною культурою та спортом. Дослідження та оцінка фізичного розвитку людини .	2
2.	Дослідження та оцінка функціонального стану організму за допомогою функціональних проб. Лікарський висновок.	2
3.	Визначення та оцінка фізичної працездатності, аеробної продуктивності та толерантності до фізичних навантажень.	2
4.	Передпатологічні та патологічні стани при нераціональних заняттях фізичними вправами.	2
5.	Засоби відновлення та стимуляції під час оздоровчих та спортивних тренувань.	2
6.	Загальні основи фізичної реабілітації. Психологічна реабілітація та соціальна робота з особами, які стали інвалідами під час проходження військової служби та іншими особами, які постраждали під час військових дій.	4
7.	Основи лікувального масажу.	2
8.	Фізична реабілітація в клініці внутрішніх хвороб.	4
9.	Фізична реабілітація при захворюваннях та травмах нервової системи.	2
10.	Фізична реабілітація в хірургії, травматології та ортопедії.	4
11.	Особливості застосування засобів фізичної реабілітації в акушерстві та гінекології.	2
12.	Особливості фізичного виховання немовлят. Фізична реабілітація хворих дітей раннього віку.	2
	Разом годин:	30

6. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ п/п	Тема	Кількість годин	Види контролю
1.	Підготовка до практичних занять; огляд науково-методичної літератури; формування практичних навичок.	4	Поточний та підсумковий контроль
2.	Написання лікарсько-контрольної карти (форма № 061/о чи № 162/о) та картки хворого, що лікується в кабінеті ЛФК, відділенні відновного лікування, або реабілітаційному центрі (форма №42/о).	4	Поточний та підсумковий контроль

3.	Особливості лікарського контролю за дітьми, підлітками в процесі занять фізичними вправами. Кількісна оцінка рівня фізичного здоров'я. Вибір індивідуального рухового режиму.	3	Доповідь студента на практичному занятті та/або практичній конференції
4.	Загальна характеристика впливу фізичних навантажень різної інтенсивності на організм.	3	Поточний та підсумковий контроль
5.	Лікарсько-педагогічний контроль в процесі занять фізичними вправами. Раптова смерть під час занять фізичними вправами. Поняття допінгу в спорті.	3	Поточний та підсумковий контроль
6.	Сучасні підходи до фізичної реабілітації хворих на інфаркт міокарда.	3	Поточний та підсумковий контроль
7.	Особливості фізичної реабілітації при цукровому діабеті, ожирінні, подагрі.	3	Поточний та підсумковий контроль
8.	Сучасні методи реабілітації при бронхіальній астмі, туберкульозі легень	3	Поточний та підсумковий контроль
9.	Особливості методики фізичної реабілітації у передопераційні і післяопераційні періоди при оперативних втручаннях на органах грудної і черевної порожнини.	3	Доповідь студента на практичному занятті та/або практичній конференції
10.	Сучасні засоби фізичної реабілітації при радикулітах, остеохондрозі хребта.	3	Поточний та підсумковий контроль
11.	Особливості сучасної психофізичної підготовки жінки при нормальному перебігу вагітності.	3	Поточний та підсумковий контроль
12.	Профілактика та корекція порушень постави і плоскостопості у дітей. Нетрадиційні засоби фізичної реабілітації з дитячим церебральним паралічем.	3	Доповідь студента на практичному занятті та/або практичній конференції
	Разом годин:	37	

7. Індивідуальні завдання – Не заплановане робочим навчальним планом на навчальний рік

8. Методи навчання

Методи використання слова. Основними видами словесної передачі знань у процесі фізичної реабілітації та спортивної медицини: пояснення, розповідь і бесіда (бесіди вступні; бесіди, спрямовані на повідомлення нових знань, і бесіди для перевірки засвоєних знань і ступеня усвідомленості учнями своїх дій).

Методи забезпечення наочності. До цієї групи методів навчання відносяться показ рухів у натурі або у виді зображень, що сприймаються безпосередньо спостереження. Вивчення функціональних проб завжди супроводжується наочною їх демонстрацією викладачем або студентами із безпосереднім контролем викладача. Демонстрація завжди супроводжується поясненням. Причому слово в цьому випадку відіграє допоміжну роль. В основному в навчальній роботі застосовується демонстрація засобу лікувальної фізкультури у вигляді

фізичної вправи самим викладачем або кимось з студентів. Показ може передувати поясненню, супроводжуватися поясненням або виконуватися після пояснення. Демонстрація досягає мети в тому випадку, якщо рух, який показують, гарно видно всім учням, якщо воно виконано технічно правильно, якщо попередньо організовано і правильно спрямована увага учнів.

Методи практичних вправ. У теорії і практиці фізичної реабілітації та спортивної медицини термін «вправа» вбирає в себе два різних поняття: а) засіб фізичної реабілітації, тобто спеціально організована рухова дія; б) метод застосування засобів, суть якого полягає в навмисному, найчастіше багаторазовому повторенні визначених рухових дій з метою нормування фізичної активності в комплексному лікуванні захворювань, профілактиці їх загострень і ускладнень, відновленні належної якості життя хворої людини.

9. Методи контролю

Засвоєння програми фізичної реабілітації та спортивної медицини забезпечується цілісною системою контрольних заходів, що включає оперативний, поточний, підсумковий контроль.

Формами і методами поточного контролю є формування студентами комплексів фізичних вправ при різних патологічних процесах, опитування студентів, виконання практичних навичок, функціональних проб, тестів й інші.

Самостійна робота студентів, яка передбачена робочою навчальною програмою поряд з практичними заняттями контролюється під час поточного контролю. Форма підсумкового контролю – залік.

Критерії оцінювання. Залік отримують студенти після завершення викладання навчальної дисципліни, які повністю виконали вимоги передбачені навчальною програмою. Успішність студентів IV курсу оцінюється за традиційною 4-ри бальною шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.

10.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною), при цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти *Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:*

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього

арифметичного (CA), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком.

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недос-татнь
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Ранжування з присвоєнням оцінок „А”, „В”, „С”, „D”, „Е” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „Е”.

Оцінка ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10 % студентів
B	Наступні 25 % студентів
C	Наступні 30 % студентів
D	Наступні 25 % студентів
E	Останні 10 % студентів

13. Методичне забезпечення: плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, тести поточного студентів, кистьові динамометри, сантиметрові стрічки, спірометри, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації, методичні вказівки і т.ін.

14. ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / [Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчук, Д.В. Вакуленко, та ін.]; за заг. ред. Л.О Вакуленко, ВВ Клапчука. – Тернопіль: ТДМУ, 2019.- 372 с.
2. Фізична реабілітація, спортивна медицина : Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / В. В. Абрамов, В. В. Клапчук, О. Б. НеханевичА.В. Магльований [та ін.] ; за ред. проф. В. В. Абрамова та доц. О. Л. Смирнової. – Дніпропетровськ, Журфонд, 2014. – 456 с.
3. Спортивна медицина: Підручник для студентів та лікарів / За загальною редакцією проф. В.М. Сокрута – Донецьк: «Каштан», 2013. – 472 с.
4. Магльований А, Магльована Г, Мухін Г. Основи фізичної реабілітації. Львів: Ліга-Прес; 2006.150 с. 6. Михалюк ЄЛ, Черепок ОО, Ткаліч ІВ. Фізична реабілітація при захворюваннях хребта: навч. посіб. Запоріжжя: ЗДМУ; 2016. 90 с.
5. American Council of Academic Physical Therapy Clinical Education Summit Report and Recommendations. <https://www.acapt.org/docs/default-source/pdfs/clinical-education-summit-2014-final-report-1.pdf>. Accessed August 10, 2020.
6. Best Practices for Physical Therapist Clinical Education (BPPTCE) 2017 Report to the House of Delegates: Stakeholder Feedback and Recommendations. <https://www.apta.org/uploadedFiles/APTAorg/Educators/CETFExecutiveSummary.pdf>. Accessed August 10, 2020
7. Timmerberg JF, Dole R, Silberman N, et al. Physical therapist student readiness for entrance into the first full-time clinical experience: A Delphi study. Phys Ther. 2019;99:131-146.

Додаткова

1. Філак Я.Ф., Філак Ф.Г. Масаж і нетрадиційний масаж: підручник /Я.Ф.Філак, Ф.Г. Філак – Ужгород: ФОП Сабов А.М., - 215, - 336 с.
2. International Parkinson and Movement Disorder Society (MDS). Атаксія [Інтернет] [цитовано 2019 Бер.17] Доступно на: <https://www.movementdisorders.org/MDS-Files1/Education/Patient-Education/Ataxia/pt-Handouts-Ataxia-Russian-v1.pdf> 11. Jonathan. Marsden. Cerebellar ataxia. Balance, Gait, and Falls; 2018: 261-281.
3. MAHLOVANYI ANATOLIY, GRYGUS IGOR, KUNYNETS OLHA [et al.]. Formation of the mental component of the personality structure using physical activity / ANATOLIY MAHLOVANYI , IGOR GRYGUS, OLHA KUNYNETS [et al.] // Journal of Physical Education and Sport ® (JPES), Vol 21 (Suppl. issue 5), Art 406 pp 3053 – 3059, Oct 2021 online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 с JPES Published online: October 30, 2021 (Accepted for publication October 15, 2021) DOI:10.7752/jpes.2021.s5406
4. Foundations of the physical rehabilitation in medicine / Anatoliy Mahlovanyu, Olha Kuninets, Igor Grygus // Фізична терапія, здоров'я, фізична культура та педагогіка : монографія . Fizjoterapia, zdrowie, kultura fizyczna i pedagogika : monografia. – Рівне : НУБГП, 2021. – С. 147 – 175
5. GUZII OKSANA, ROMANCHUK ALEXANDER, MAHLOVANYI ANATOLIY, TRACH VOLODYMYR. Post-loading dynamics of beat-to-beat blood pressure variability in highly trained athletes during sympathetic and parasympathetic overstrain formation / OKSANA GUZII, ALEXANDER ROMANCHUK, ANATOLIY
6. MAHLOVANYI, VOLODYMYR TRACH // Journal of Physical Education and Sport DOI:10.7752/jpes.2021.05350 Published online: September 30, 2021 (Accepted for publication September 15, 2021) (JPES), Vol. 21 (5), Art 350, pp. 2622 - 2632, September 2021 online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 © JPES

Інформаційні ресурси

zakon.rada.gov.ua/go/1556-18

<http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248719473>

<http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248719427>

dsmsu.gov.ua/index/ua/material/16894

sportbuk.com/.../proekt-novoho-zakonu-ukraji...

<http://uareferat.com>

<http://www.lnu.edu.ua/faculty/sport/img>

mdu.edu.ua/spaw2/uploads/files/19_4.pd

elibrary.kubg.edu.ua/.../Lyashenko_Tumanova

www.sworld.com.ua/index.php/ru/pedagogy.../18194-213-923

<http://lp.edu.ua/node/1347>

zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0249-06

ua.textreferat.com/referat-664.html

www.ukrreferat.com/index.php?referat=61901

elartu.tntu.edu.ua/handle/123456789/883

[nbuv.gov.ua/.../VchdpuPN_2013_112\(1\)_24](http://nbuv.gov.ua/.../VchdpuPN_2013_112(1)_24)

studme.com.ua/.../programmno-normativnye_o...